

A Fővárosi Ítéltábla a Kodela Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kodela Viktor ügyvéd) által képviselt I. rendű felperes neve(**I. rendű felperes címe**) I. rendű felperesnek – a Lovászi-Tóth Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lovászi-Tóth Ádám ügyvéd) által képviselt Magyar Államkincstár (1054 Budapest, Hold utca 4.) I. rendű alperes és a Kelemen, Mészáros, Sándor és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sándor István ügyvéd) által képviselt Agrárminisztérium (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.) II. rendű alperes ellen kártérítés iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2019. április 23. napján meghozott 17.P.24.627/2017/41. számú ítélete ellen az I. rendű felperes részéről 43. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. és II. rendű alpereseknek személyenként 254.000 (kétszázötvennégyezer) forint másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak külön felhívásra 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az I. rendű felperes elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 349. § (1) bekezdésére, másodlagosan pedig a 339. § (1) bekezdésére alapított végleges keresetével 77.425.000 forint és ennek 2013. január 28-tól a kifizetésig járó, a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata, valamint a perköltség egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Az I. rendű alperes kárfelelősséget megalapító magatartását egyrészt abban jelölte meg, hogy jogelődje az I. rendű felperes ellen indított perben a jóhiszemű joggyakorlás szabályaiba ütközően tartotta fenn 400.000.000 forint, túlnyomórészt alaptalan kártérítési követelését és ez az alaptalan követelés jelentette az alapját annak, hogy a részére járó közel 40.000.000 forintos támogatást visszatartotta. A 2013. február 21-i visszatartó végzés az elsőfokú közigazgatási eljárás során hatályon kívül helyezett jogerős ítéleten alapult, míg a 2013. május 24-i és június 28-i visszatartó végzések meghozatalára már a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése után került sor, s miután a visszatartás alapját a hatályon kívül helyezett jogerős ítéletben megállapított marasztalási összeg képezte, az I. rendű alperes jogelődjének jogellenes magatartását önmagában megalapítja, hogy a visszatartások nem létező bírósági határozaton alapultak. Ezenkívül az I. rendű alperes másodfokú szerve a visszatartó végzések ellen benyújtott fellebbezések folytán indult jogorvoslati eljárásokat jogellenesen függesztette fel és az eljárási kötelezettségét megsértve a felfüggesztést a hatásköri jogutódlás időpontjáig fenntartotta, valamint az ügyintézési határidőket is túllépte. További károkozó magatartásként hivatkozott arra, hogy az I. rendű alperes jogelődje a 2009. június

29-én létrejött jelzálogszerződés alapján az ingatlanokon jogellenesen tartotta fenn a jelzálogjogot, mert a megismételt eljárásban meghozott jogerős ítélet után a szerződés 6. pontja alapján ki kellett volna adni a jelzálogjog módosításához szükséges nyilatkozatot, illetve a törlési engedélyt. A II. rendű alperes kárfelelősséget megalapító magatartását abban látta, hogy a hatásköri jogutódlás időpontjától, 2014. július 16-tól az eljárási kötelezettségét megsértve a jogorvoslati eljárások felfüggesztését jogellenesen tartotta fenn, majd a felfüggesztés megszüntetése kapcsán az ügyintézési határidőket is túllépte. Kárát 800 darab szarvasmarha áron aluli kényszer-értékesítéséből származó vételár-különbözetben vette számításba. A jogellenes magatartás és a kár közötti oksági kapcsolatot megítélése szerint az teremti meg, hogy az I. rendű alperes jogelődje a visszatartó végzésekkel mintegy 40.000.000 forintot vont el a költségvetéséből, majd a jogorvoslati eljárások felfüggesztése és az ügyintézési határidő miatt közel három évig nem tudott ehhez az összeghez hozzájutni, aminek következtében gazdálkodása ellehetetlenült, hitelt kényszerült felvenni, de mivel a jelzálogjog jogellenes fenntartása miatt további hitelhez nem jutott, az állatállománya nagy részét értékesíteni kényszerült, mert a veszteséget és a forráshiányt csak így tudta fedezni.

Az I. rendű alperes ellenkérelme elsődlegesen a per megszüntetésére irányult a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 157. § a) pontja alapján a 130. § (1) bekezdés d) pontjára utalással, mert álláspontja szerint az I. rendű felperes által az adott perben állított jogellenes magatartások megállapítása iránt indított keresetet elutasító jogerős ítélet a jelen perben érvényesített kártérítési igény jogalapját illetően ítélt dolognak minősül. Érdeimi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, azzal védekezett, hogy a kárfelelősség feltételei nem állnak fenn, mert jogellenes magatartást nem tanúsított, ezenkívül a I. rendű felperes a kárát nem bizonyította, de az állított kár és a megjelölt magatartások közötti okozati összefüggés is hiányzik. Az egyébként nem teljesen alaptalan kártérítési követelés fenntartása nem minősülhet joggal való visszaélésnek, egyebekben az I. rendű felperest ezzel összefüggésben semmiféle kár nem érthette, mert az utóbb hatályon kívül helyezett jogerős ítélet alapján jogelődjének nem teljesített, a megismételt eljárásban meghozott jogerős ítéletben foglalt fizetési kötelezettségének pedig csak 2016. április 12-én tett eleget túlnyomórészt beszámítás útján. Érvelése szerint a támogatások visszatartásának jogalapja egyrészt a jelzálogszerződésben foglalt támogatási keret kimerülése, másrészt pedig az volt, hogy a Kúria hatályon kívül helyező végzéséhez nem fűződik anyagi jogerőhatás, így azzal a kártérítési per nem zárult le. A 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: MVH eljárási törvény) 60. § (1) bekezdéséből egyébként sem következik, hogy csak jogerős bírósági határozaton alapulhat a visszatartás, annak csupán az a követelménye, hogy a fennálló tartozásnak az intézkedéssel összefüggőnek kell lennie, amely feltétel a visszatartó végzések meghozatalának időpontjában fennállt. A közigazgatási szerv felelősségét csak kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapozhatja meg, amire adott esetben nem került sor. A Kúria hatályon kívül helyező végzése függő jogi helyzetet eredményezett, és miután a fellebbezések elbírálását alapvetően befolyásolta a még folyamatban lévő bírósági eljárás, a felfüggesztés jogszerű és indokolt volt, de 2. és a 3. számú felfüggesztő végzés kapcsán az ügyintézési határidő túllépését nem tette vitássá. Állítása szerint a jelzálogjog törlésének a szerződés 6. pontjában foglalt feltételei nem álltak fenn mindaddig, amíg az I. rendű felperes a biztosított követelést nem teljesítette, amelyet követően jogelődje 8 napon belül ki is adta a törlési engedélyt. Az okozati összefüggés hiánya körében azzal érvelt, hogy az I. rendű felperes csak 2012. október 16-án vált szarvasmarha tenyésztővé, ezért a perindításnak a tevékenységére közvetlen ráhatása nem volt, a támogatások visszatartása felelős gazdálkodás mellett az állított károkat nem idézhette volna elő, egyebekben az I. rendű felperes a jelzálogszerződésben meghatározottnál magasabb összegű támogatást kapott. A 2013. év első felében meghozott visszatartó végzések nem okozhatták a számlákból kitűnően ennél korábbi, 2010-2012. között történt kényszer-értékesítésből eredő vételár veszteséget, de a keresetindítást megelőző öt évnél korábbi értékesítések vonatkozásában az I. rendű felperes

követelése egyébként is elévült. Hivatkozott arra is, hogy az I. rendű felperes megsértette a kárenyhítési kötelezettségét, mert nem tett meg mindent az állatállomány kedvezőbb áron való értékesítése érdekében.

A II. rendű alperes a kereset elutasítását és az I. rendű felperes perköltségben marasztalását kérte. A hatásköri jogutódlásra hivatkozva kifejtette, hogy 2014. július 16. napját megelőzően közte és az I. rendű felperes között kárkötelmi jogviszony nem jöhetett létre, kizárólag az ezt követően folytatott közigazgatási hatósági eljárásokban lehet érintett. Álláspontja szerint a kárfelelősség feltételei vele szemben sem állnak fenn, az első visszatartó végzés elleni fellebbezés folytán indult másodfokú eljárás az előbbi időpontban már fel volt függesztve, amit 2015. július 8-án megszüntetett, mert ekkor értesült arról, hogy az alapul szolgáló körülmények már nem állnak fenn. A fellebbezést 2015. augusztus 7-én elbírált, az elsőfokú végzést megváltoztatta, amely határozatot a bíróság ugyan hatályon kívül helyezte, de annak eljárási hiba, nem pedig az MVH eljárási törvény 60. §-ába ütköző tartalom volt az oka. A megismételt eljárásban meghozott határozatával szembeni bírósági felülvizsgálat nem vezetett eredményre, a ... Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság megállapította, hogy a kártérítési követelés alapján helye volt a támogatás visszatartásának, amin nem változtat a jogerős ítélet utóbb való hatályon kívül helyezése, következésképpen a döntéshozatal során jogszerűen járt el és az eljárási határidő túllépése sem róható a terhére. A 2013. május 24-i és június 28-i visszatartó végzések elleni jogorvoslati eljárás szintén már felfüggesztve került át a hatáskörébe, amely felfüggesztést 2015. augusztus 11-én megszüntette és ezzel egyidejűleg döntött a jogorvoslati eljárások megszüntetéséről is, mert az elsőfokú hatóság a végzéseit a másodfokú döntés meghozatala előtt visszavonta. Az 1. és 3. számú felfüggesztő végzések hatályon kívül helyezése ellenére a felfüggesztés fenntartása, illetve az eljárási határidők elhúzódása nem minősülnek olyan kirívó jogsértésnek és vétkes mulasztásnak, amelyek megalapoznák a kárfelelősségét. Vitatta az okozati összefüggést és a kár bekövetkezését is, mert nem tudható, hogy miért volt szüksége az I. rendű felperesnek a visszatartott támogatások összegét többszörösen meghaladó, állítása szerint kényszer-értékesítésből származó bevételekre és az milyen hiányok finanszírozására szolgált. A 2012. december 19. napját megelőző értékesítésekből származó követelést illetően elévülési kifogással élt és hivatkozott arra is, hogy az alperesek egyetemleges marasztalásának feltételei nem állnak fenn.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte az I. rendű felperest az I. rendű alperesnek 1.270.000 forint, a II. rendű alperesnek pedig 1.000.000 forint perköltség 15 napon belüli megfizetésére, továbbá az államnak külön felhívásra 1.425.000 forint feljegyzett kereseti illeték megtérítésére.

Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság permegszüntetési okot nem látott, mert az I. rendű felperes által az I. rendű alperes jogelődje és annak másodfokú szerve ellen indított megállapítási keresetet az eljárásjogi előfeltételek hiányában elutasító jogerős ítélet az érvényesített jog azonosságának hiányában a jelen per szempontjából nem minősül ítélt dolognak [Pp. 229. §].

Abból indult ki, hogy az I. rendű alperes jogelődje az MVH első- és másodfokon eljáró szervei, valamint a jogutódlást követően a II. rendű alperes a visszatartó és felfüggesztő végzések meghozatalakor, valamint az ezzel indult hatósági eljárások során közhatalmat gyakoroltak, így az előbbiekkal kapcsolatos károkozó magatartásokat a Ptk. 349. § (1) bekezdése alapján kellett elbírálni, míg a jelzálogszerződés, valamint a raktározási szerződésből eredő követelés perbeli érvényesítése körében előadott károkozó magatartásokat a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján. A Ptk. 349. § (1) bekezdésében meghatározott különös feltétel teljesült, mert az I. rendű felperes a visszatartó és a felfüggesztő végzésekkel szemben a rendes jogorvoslatot igénybe vette, míg a felfüggesztés hatályának fenntartása és az ügyintézési határidők túllépése tekintetében rendes

jogorvoslat nem állt rendelkezésre, így a kár azzal nem volt elhárítható. Az I. rendű felperes által a kárfelelősség alapjául megjelölt egyes magatartásokat külön-külön vizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy az I. rendű felperes elleni kártérítési perben a kereset fenntartása nem minősül joggal való visszaélésnek, mert az I. rendű alperesnek joga van követelése bíróság előtti érvényesítéséhez abban az esetben is, ha a per a peresztésével zárul. A megismételt eljárásban meghozott jogerős ítélet szerint a perben az I. rendű felperes részben peresztés lett és az I. rendű alperes jogelődje a keresetet a megismételt eljárásban le is szállította. A Kúria hatályon kívül helyező végzésében előírt utasítás is cáfolja, hogy a kereset eleve alaptalan, a pereskedés pedig rosszhiszemű lett volna. A kereset peres eljárásban való fenntartása, mint károkozó magatartás még annak megállapíthatósága esetén sem állna okozati összefüggésben az I. rendű felperes által érvényesített kárral, hiszen az I. rendű felperes az utóbb hatályon kívül helyezett jogerős ítélet alapján nem teljesített, csak a megismételt eljárásban meghozott jogerős ítélet alapján beszámítással, illetve 3.334.972 forint megfizetésével 2016. április 12-én. Ily módon a perben fenntartott követelésnek az I. rendű felperes gazdálkodására kihatása nem volt, és G. L. tanúvallomásából kitűnően nem is emiatt kellett – egyébiránt a per megindítását megelőzően – 2009. évben kölcsönt felvennie.

A támogatások visszatartásáról rendelkező határozatok kapcsán a 2013. február 21-én meghozott visszatartó végzést (a továbbiakban: 1. számú visszatartó végzés) illetően az I. rendű alperes kárfelelősségét megalapító jogalkalmazási, jogértelmezési tévedést nem látott megállapíthatónak, mert a végzés meghozatalának időpontjában az I. rendű felperesnek a Debreceni Ítéltábla jogerős ítéletében megállapított végrehajtandó tartozása állt fenn az I. rendű alperes jogelődje felé, amivel szemben helye volt a támogatás visszatartásának, ahogy azt a ... Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság is megállapította az e végzés kapcsán meghozott felülvizsgálati kérelmet elutasító határozatában. Az I. rendű alperes elsőfokú szervének jogelődje a végzés meghozatalakor fennálló tények alapján döntött, így függetlenül a jogerős ítélet ezt követő hatályon kívül helyezésétől, jogellenes magatartás e körben terhére nem állapítható meg. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ugyanakkor az I. rendű alperes kárfelelősségét megalapozó kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedésnek minősül jogelődjének az a magatartása, hogy a 2013. május 24-én kelt (a továbbiakban: 2. számú visszatartó végzés) és a 2013. június 28-án kelt (a továbbiakban 3. számú visszatartó végzés) végzéseket egy már hatályon kívül helyezett határozattal megállapított tartozásra alapította, hiszen az előbbi visszatartó végzések meghozatalának időpontjában a Kúria a jogerős ítéletet már hatályon kívül helyezte. Adott esetben a jogszabály visszatartásra vonatkozó rendelkezése egyértelmű, a ténymegállapítás és a döntés nem mérlegelés eredménye, így az I. rendű alperes jogelődjének tévedése nem eshet a felróhatóság körén kívül. A visszatartó határozatok megalapozottságát az abban foglalt indokok alapján kellett elbírálni, ami a jogerős, de ekkor már hatályon kívül helyezett ítélettel megállapított marasztalási összeg volt és ebben a körben nem volt figyelembe vehető, hogy egyébként a jelzálogszerződés alapján az I. rendű alperes jogelődje köteles volt-e a támogatások kifizetésére.

A visszatartó végzések elleni fellebbezés folytán indult másodfokú eljárások felfüggesztése kapcsán abból indult ki, hogy az eljárásokat az I. rendű alperes jogelődjének másodfokon eljáró szerve függesztette fel a megismételt eljárásban történő jogerős határozat meghozataláig, de az 1. és a 3. számú felfüggesztő végzéseket a ... Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság felülvizsgálati eljárásban hatályon kívül helyezte, amely határozat indokolásából az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedés volt az I. rendű alperes másodfokú szerve részéről a fellebbezési eljárások felfüggesztése. A visszatartó végzések jogszerűségéről való döntéshez nem volt szükség a felfüggesztés okául megjelölt kártérítési per jogerős befejezésére tekintve, hogy a végzésekben megállapított tartozások egy hatályon kívül helyezett ítéleten alapultak, így megítélhető volt, hogy a visszatartó végzések meghozatalakor a tartozások az abban

megjelölt összegben fennálltak-e. A felfüggesztések hatályának fenntartása körében kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedést nem látott megállapíthatónak, mert a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 32. § (8) bekezdése szerint a felfüggesztés időtartama alatt a közigazgatási szervet eljárási kötelezettség nem terheli és nem köteles a felfüggesztés megszüntetésére sem. Az I. rendű alperes jogelődjének másodfokon eljárt szervében bekövetkezett hatásköri jogutódlásig, 2014. július 16-ig a felfüggesztés oka fennállt, az I. rendű alperes másodfokú szervének eljárási kötelezettsége nem volt, hallgatása nem állapítható meg. Az ügyintézési határidők kapcsán abból indult ki, hogy az eljárás felfüggesztésekor minden határidő megszakadt és annak megszűnésekor kezdődött újra és az ügyintézési határidőbe a felfüggesztés tartama nem számított bele [Ket. 32. § (8) bekezdés, 33. § (3) bekezdés e) pont, MVH eljárási törvény 57/A. § (2) bekezdés]. Az I. rendű alperes jogelődjének másodfokon eljárt szerve az 1. számú visszatartó végzés vonatkozásában az ügyintézési határidőt nem lépte túl, a 2. és 3. számú felfüggesztő végzés kapcsán pedig mintegy két hónapos határidő túllépés állapítható meg.

A II. rendű alperest illetően a másodfokú eljárások felfüggesztésének a jogerős ítélet meghozataláig való fenntartását nem tartotta súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési hibának, mert a közigazgatási szervet a felfüggesztés tartama alatt eljárási kötelezettség nem terheli, függetlenül attól, hogy arra megalapozottan vagy alaptalanul került sor. A megismételt eljárásban 2014. szeptember 17-én meghozott jogerős ítélettel azonban a felfüggesztés oka megszűnt, a II. rendű alperesnek a felfüggesztett eljárásokat folytatnia kellett volna, amihez képest 2015. július 8. és augusztus 11. napjáig azaz 10, illetve 11 hónapig nem teljesítette eljárási kötelezettségét, ami már súlyos jogalkalmazási hibának minősül, tekintve, hogy a Ket. 32. §-ában foglalt jogszabályi rendelkezések tartalma, az eljárás folytatásának kötelezettsége egyértelmű, világos és nem mérlegelés eredménye. A II. rendű alperes alappal nem hivatkozhat arra, hogy a jogerős ítélet meghozataláról nem szerzett tudomást, mert köteles lett volna vizsgálni, hogy a felfüggesztés oka még fennáll-e. Az ügyintézési határidők túllépése a jogerős ítélet meghozataláig nem áll fenn, de ettől kezdődően a felfüggesztés megszüntetéséig a II. rendű alperes az ügyintézési határidőket is túllépte.

A jelzálogjog törlési engedély kiadásának megtagadása körében a keresetet a szerződésszegésért való kárfelelősség szabályai [Ptk. 318. §-a folytán alkalmazandó Ptk. 339. § (1) bekezdés] alapján bírálta el. Az I. rendű felperes által hivatkozott körben az I. rendű alperes szerződésszegését nem látta megállapíthatónak, mert a jelzálogszerződés 6. pontja egyértelmű rendelkezést fogalmaz meg arra nézve, hogy a jelzálogjog akkor szűnik meg, ha az MVH felé fennálló kötelezettségét az I. rendű felperes teljesíti, illetve amennyiben a zálogjogosult követelését a bíróság jogerős ítéletében nem tartja megalapozottnak. Az I. rendű alperes jogelődje a tartozás megszűnését követő 15 napon belül volt köteles a törlési engedély kiadására, s miután az I. rendű felperes a jogerős ítéleten alapuló marasztalási összeget 2016. április 12-én fizette meg, ezt megelőzően jogszerűen nem tarthatott igényt a zálogjog törlésére.

Az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes kárfelelősséget megalapító magatartását a 2. és a 3. számú visszatartó végzések meghozatalában, a jogorvoslati eljárások felfüggesztésében és az ügyintézési határidők túllépésében, míg a II. rendű alperes jogellenes magatartását a felfüggesztés okának megszűnte után az eljárási kötelezettség megsértésében és az ügyintézési határidők túllépésében megállapíthatónak látta. Ennek ellenére álláspontja szerint az I. rendű felperes kárának megtérítését azért nem követelheti, mert az előbbi magatartások és a kár között okozati összefüggés nem áll fent, hiszen a 2009. június 29-én megkötött jelzálogszerződésben foglaltakra tekintettel az I. rendű felperes az alperesek jogellenes magatartásának hiányában sem jutott volna hozzá a visszatartott összegekhez, mert annak kifizetésére az I. rendű alperes jogelődje a jelzálogszerződésben foglaltak

alapján, a felek megállapodása szerint nem volt köteles. E szerződésben az addig visszatartott 17.797.609 forint és a jövőben esedékes támogatások, együttesen maximum 40.000.000 forint folyósítása érdekében alapítottak a felek zálogjogot az I. rendű alperes jogelődjének javára és a zálogjogosult a visszatartott összeg kiutalására, továbbá arra vállalt kötelezettséget, hogy a jövőben esedékes támogatási összegeket nem tartja vissza, feltéve, hogy azok mértéke a 17.797.609 forinttal együtt nem haladja meg a 40.000.000 forintot. Tekintve, hogy az I. rendű alperes jogelődje 63.314.771 forint támogatást fizetett ki az I. rendű felperes részére, ezt meghaladó támogatáshoz alperesi jogellenes magatartás hiányában sem juthatott volna hozzá.

Az alperesek kárfelelősségét tehát az okozati összefüggés hiányában nem látta megállapíthatónak, ami miatt a kár mértékét és az I. rendű felperes közrehatását érdemben nem vizsgálta, a tanú és a szakértői bizonyításra irányuló I. rendű felperesi indítványokat a Pp. 3. § (4) bekezdése szerint mellőzte. Annak ellenére, hogy az I. rendű felperesnek nincs olyan kárkövetelése ami elévülhetne, megjegyezte, hogy a 2012. december 19. napját megelőzően esedékessé vált követelések a Ptk. 324. § (1) bekezdése, 326. § (1) bekezdése és 360. § (1) bekezdése szerint egyébként is elévültek volna, hiszen az elévülést az I. rendű felperes által hivatkozott, felszólítást nem tartalmazó írásbeli nyilatkozatok nem szakították meg.

Az I. rendű felperes az ítélet elleni fellebbezésében elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperesek keresettel egyező marasztalását, valamint kötelezésüket az első- és másodfokú perköltség megfizetésére, míg másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult. Fellebbezését azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást nem a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően állapította meg, a bizonyítékokat külön-külön, nem pedig egybevetve értékelte. Álláspontja szerint az egyes jogellenes magatartásokat nem lehetett volna az elsőfokú bíróság által alkalmazott módon szétválasztani, azokat nemcsak egyenként, hanem az eredmény szempontjából egységesen is értékelni kellett volna, hiszen az I. rendű felperes elleni jogellenes követelésérvényesítés, támogatásának megvonása, a hitelképesség elvesztése és az ingatlanok jelzálogjog okán való forgalomképtelensége együttesen hatott közre abban, hogy a szarvasmarha-állomány kényszer-értékesítésre került. Az előbbi események oksági láncolatot alkottak, amelynek kiváltó oka az alperesek jogellenes magatartása, amelynek hatásai összeadódva eredményezték az általa megjelölt kárt. Az elsőfokú ítélet indokolása az előbbieknél megfelelő értékelést és levezetést nem tartalmaz, de az elsőfokú ítélet sérti a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltakat is, mert az elsőfokú bíróság annak ellenére utasította el a keresetet, hogy a bíróság tájékoztatásának megfelelően mindenben teljesítette a bizonyítási kötelezettségét. Érvélése szerint az ítélet iratellenes, a Pp. 206. §-ába és 221. §-ába ütköző indokolásával szemben a kártérítési per megindítása joggal való visszaélésnek, jogellenes magatartásnak minősül. Az elsőfokú bíróság a tanúbizonyítási indítványok mellőzésével elzárta annak bizonyításától, hogy az I. rendű alperes jogelődje által ellene indított per nem valós kárigény érvényesítésére, hanem az I. rendű felperes ellehetetlenítésére irányult. Az 1. számú visszatartó végzés meghozatalát szintén kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedésnek kellett volna tekinteni, aminek során nem kizárólag a meghozatal időpontját kellett volna vizsgálni, mert az I. rendű alperes a Kúria hatályon kívül helyező végzéséről már a fellebbezési határidő lejártát megelőzően tudomást szerzett, így a határozatát saját hatáskörében hatályon kívül kellett volna helyezni, illetve később másodfokon kellett volna ezt megtenni. A jogellenesség körében kizárólag a visszatartó végzésben foglalt indokokat lehet értékelni, ezért tévesnek tartotta azt az ítéleti megállapítást, hogy a jelzálogszerződés alapján is sor kerülhetett volna a visszatartásra. Nem tartotta helytállónak azt az ítéleti megállapítást sem, hogy a felfüggesztések fenntartása ne lett volna kirívóan jogsértő, amely téves következtetést az okozta, hogy az elsőfokú bíróság elhatárolta egymástól a visszatartó végzések meghozatalát és a felfüggesztések fenntartását, holott a felfüggesztés egységes eljárási

cselekmény, amelynek teljes időtartamát vizsgálni kell, a meghozatalától a megszűnéséig. Az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes, mint közigazgatási szerv hallgatását illetően határozatát nem kellően indokolta, a jelzálogszerződést iratellenesen értelmezte, mert a szerződés szerint a jelzálogjog nem akkor szűnt meg, amikor a tartozás megszűnt, hanem amikor az I. rendű alperes követelését polgári bíróság jogerős ítéletében nem tartotta megalapozottnak, amely feltétel a Kúria hatályon kívül helyező végzése kihirdetésének időpontjában megvalósult, így a törlési engedély kiadása jogellenes magatartásnak minősül, ami abból a szempontból bír jelentőséggel, hogy nem tudott pénzintézeti hitelhez jutni.

Az elsőfokú bíróság az okozati összefüggést nem tények és bizonyítékok alapján, hanem egy fikció miatt nem látta megállapíthatónak, ezzel szemben tény, hogy az I. rendű alperes jogelődje nem a jelzálogszerződés alapján tartotta vissza a támogatásokat, amire az MVH eljárási törvény 60. §-a alapján eleve nem is lett volna lehetősége. A visszatartathatóság szempontjából kizárólag az a lényeg, hogy az I. rendű felperesnek fennállt-e tartozása, mert tartozás nélkül nincs lehetőség visszatartásra, még a jelzálogszerződés egyebekben semmis rendelkezésére tekintettel sem. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság olyan tény alapján utasította el a keresetet, amelyre a perben egyik fél sem hivatkozott, amivel sérült a tisztességes eljáráshoz való joga, mert nem volt lehetősége e körben tényállításainak előadására és bizonyítási indítványai előterjesztésére. Érvelése szerint a Pp. 221. §-ba ütközik, hogy az elsőfokú bíróság annak ellenére vizsgálta a követelés elévülését, hogy ez szerinte is szükségtelen volt, másrészt az elévülés körében tett megállapításai nem helytállóak, mert az elsőfokú eljárásban megjelölt írásbeli nyilatkozatok alkalmasak voltak az elévülés megszakítására.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és az I. rendű felperes másodfokú perköltségben marasztalására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően állapította meg és abból a jogszabályok helyes alkalmazásával jutott arra a következtetésre, hogy a jogellenesnek állított magatartások és az I. rendű felperes kára között nincs oksági kapcsolat. A fellebbezés kapcsán kiemelte, hogy az I. rendű felperes a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, mert a kár mértékét, az elévülés megszakítását és a kárenyhítési kötelezettség teljesítését sem bizonyította, illetve az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes bizonyítási indítványait alappal mellőzte. A kártérítési igény bírósági úton történő érvényesítése nem minősül joggal való visszaélésnek, amit önmagában alátámaszt az is, hogy az érintett per az I. rendű alperes jogelődjének részbeni pernyerésével zárult. A fellebbezési érveléssel ellentétben az 1. számú visszatartó végzés saját hatáskörben való hatályon kívül helyezésének elmaradása nem minősül kárfelelősséget megalapozó kirívóan súlyos jogértelmezési, jogalkalmazási hibának, figyelemmel arra, hogy a határozat meghozatala nem volt jogszabálysértő. A felfüggesztés tartama alatt a közigazgatási szervet nem terheli eljárási kötelezettség és adott esetben a hatáskör-változás bekövetkezéséig a felfüggesztés oka nem szűnt meg, így annak fenntartása nem minősült jogellenes magatartásnak. Az elsőfokú bíróság a jelzálogszerződés 6. pontját helyesen értelmezte és helytállóan jutott arra a következtetésre is, hogy a jelzálogjog – ellentétben az I. rendű felperes állításával – a kötelezettség teljesítésével szűnt meg. Az okozati összefüggés hiánya körében hangsúlyozta, hogy a jogi felelősséget csak a releváns, azaz az olyan okok alapozhatják meg, amelyek az események rendszerinti lefolyása mellett alkalmasak az eredmény létrehozására. Az elsőfokú bíróság által jogellenesnek értékelt I. rendű alperesi magatartások viszont nem voltak alkalmasak az I. rendű felperes által érvényesített kár előidézésére, aminek bekövetkezése egyébként nem is volt előre látható. Az elsőfokú bíróság helyes indokai szerint a jelzálogszerződés alapján jogelődje nem volt köteles további támogatások kifizetésére, amivel az I. rendű felperesnek is számolnia kellett. Miután a Pp. 3. § (2) bekezdése alapján a felek által előterjesztett nyilatkozatokhoz a bíróság nincs kötve, az

I. rendű felperes alaptalanul állítja fellebbezésében, hogy olyan tény alapján utasította el a keresetét, amire a perben egyik fél sem hivatkozott.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, utalva annak helyes indokaira.

Az I. rendű felperes az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme kapcsán a Pf.8. sorszámú beadványában kiemelte, hogy az I. rendű alperes jogelődje az MVH eljárási törvény 56. § (3) bekezdése és 60. § (1) bekezdése értelmében a jelzálogszerződés alapján eleve nem gyakorolhatott volna visszatartási jogot, mert az előbbi törvényi rendelkezések szerint a hatóság akkor élhet a visszatartás jogával, méghozzá visszatartó végzés meghozatala útján, ha az ügyfélnek tartozása áll fenn. A jelzálogszerződés alapján tényszerűen sem került sor visszatartásra, erről határozatot az I. rendű alperes jogelődje nem hozott, sőt e szerződés hatálya alatt 63.314.771 forint támogatást fizetett ki az I. rendű felperesnek. Az elsőfokú bíróság az okozati összefüggés hiányát a hipotetikus okozatosság hibás alkalmazásával állapította meg, azzal az indokkal, hogy a kár ténylegesen más okból, nevezetesen a jelzálogszerződés alapján gyakorolható visszatartás alapján is bekövetkezett volna. Ezzel szemben adott esetben az MVH eljárási törvény idézett rendelkezéseiből következően a kár semmiképp nem következhetett volna be más, az elsőfokú bíróság által megnevezett okból.

A Fővárosi Ítélető tábla teljes terjedelmében bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét, mert annak nem volt fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése [Pp. 228. § (4) bekezdés].

Az ítélető tábla az I. rendű felperes fellebbezését alaptalannak találta. A fellebbezésben felhozott eljárási szabálysértésekre tekintettel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdése alapján szükségessé tévő okot nem látott. Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének a Pp. 221. § (1) bekezdésének megfelelően eleget tett, megindokolta, hogy az I. rendű felperes keresetét milyen releváns okok miatt találta teljesíthetetlennek és az ehhez szükséges releváns tényállást is megállapította. A Pp. 206. § (1) bekezdéséből eredő kötelezettség megsértése az érdemi döntésre hat ki és a per érdemét illetően vizsgálendő, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredményét helyesen mérlegelte-e. Egyebekben az indokolás hiányosságai és az esetleg nyilvánvalóan okszerűtlen mérlegelés a másodfokú eljárásban orvosolható, így az elsőfokú eljárás megismétlésének szükségessége és erre alapítottan az ítélet hatályon kívül helyezése az előbbiek alapján fel sem merülhet. Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően részletesen tájékoztatta az I. rendű felperest a bizonyítási kötelezettségébe tartozó tényekről és a bizonyítási teherről (24. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv), az I. rendű felperes értelmezésével szemben nem a Pp. 3. § (3) bekezdésének sérelme, hanem a bizonyítékok mérlegelése körében értékelendő az, hogy a tájékoztatásnak megfelelően felajánlott és lefolytatott bizonyítás eredményének az elsőfokú bíróság milyen jelentőséget tulajdonított. További bizonyítási eljárás lefolytatására az érdemi döntés körében kifejtettekre tekintettel nem volt szükség, mert az I. rendű felperes által felajánlott bizonyítási indítványok közül kizárólag a kár összegének szakértői bizonyítása lehetett volna indokolt, azonban ha a kártérítési igény jogalapja – mint adott esetben – nem áll fenn, úgy értelemszerűen az összegszerűség bizonyítása szükségtelen. Az ítélető tábla ezért érdemben bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és az ítélető tábla a döntéssel is egyetértett, azonban attól részben eltérő, következő indokok szerint. Az elsőfokú bíróság a jogalap körében az okozati összefüggés mellett az I. rendű felperes által megjelölt jogellenes magatartások megvalósulását, azaz azt vizsgálta, hogy az I. rendű alperes jogelődje, majd a II. rendű alperes által lefolytatott közigazgatási eljárásokban az állított jogszabálysértések valóban megtörténtek-e. Az

ítélőtábla ehhez képest azt emeli ki, hogy teljesen irreleváns a közigazgatási eljárások egyes mozzanatainak jogellenessége, ha nyilvánvaló, hogy a megjelölt eljárási cselekmények, illetve mulasztások nem képesek az állatok kényszer-értékesítéséből eredő kárt okozni. A kártérítésre irányuló perben az okozati összefüggésnek olyan értelemben is jelentősége van, hogy csak azoknak a magatartásoknak a jogellenességét lehet és kell vizsgálni, amelyek a felperes által érvényesített konkrét kár bekövetkezése szempontjából relevanciával bírnak. Ezért nem önmagában a jogellenes magatartást, hanem a károkozó magatartást, tehát a konkrét kárigény kapcsán kár okozására alkalmas magatartás jogellenességét kellett volna vizsgálni. Ebből a szempontból pedig a perben annak volt jelentősége, hogy az I. rendű felperes – a fellebbezésében kifejtettek szerint is – azt az álláspontot képviselte, hogy az I. rendű alperes jogelődje azért perelte be a köztük létrejött gabonaraktározási szerződés alapján teljesen alaptalanul, hogy az I. rendű felperes személyét támadja, majd ezt a pert ürügyként használta fel arra, hogy az I. rendű felperest jogszerűen megillető támogatásokat visszatartsa és az ezáltal előidézett átmeneti pénzügyi nehézségekkel hozta abba a helyzetbe, hogy az állatokat kényszer-értékesíteni kellett és az állatok gyors, értéken aluli eladásából származott a kára. Ehhez képest az I. rendű felperesnek a kárfelelősség konjunktív elemei körében azt kellett volna bizonyítékokkal alátámasztani, hogy az I. rendű alperes jogelődje teljesen alaptalanul indított ellene pert, továbbá, hogy a visszatartás erre a perre tekintettel valamennyi esetben jogszerűtlen volt, ami kényszer-értékesítést eredményezett, amiből az állatok valós forgalmi értéke és eladási ára közötti különbözetben mutatkozó tényleges kára következett be. Az előbbiektől az adott perben egyik sem állt fenn, illetve nem támasztható alá.

Elsőként nem állapítható meg, hogy teljesen alaptalan pert indított volna az I. rendű alperes jogelődje az I. rendű felperes ellen, hiszen tény, hogy a jogerős ítélet részben marasztalta az I. rendű felperest, tehát nem elutasította a teljesen alaptalan, az I. rendű felperes állítása szerint ürügyként érvényesített igényt. A 2014. szeptember 17-én jogerős ítélet szerinti marasztalási összeget az I. rendű felperes 2016. április 12-én fizette meg 3.334.972 forint összegben úgy, hogy a marasztalási összegbe és a késedelmi kamataiba a visszatartott összeg beszámításra került, tehát még a beszámítás után is volt az I. rendű felperesnek jogerős ítélettel kártérítés címén megítélt tartozása az I. rendű alperes jogelődjével szemben. Ilyen körülmények között önmagában a keresetindítás, illetve a részben alaptalan kereset fenntartása nyilvánvalóan nem tudott okozni semmilyen kárt az I. rendű felperesnek, már önmagában azért sem, mert önkéntes jogkövetéssel semmit nem fizetett és a jogerős ítéletet követő majd másfél évvel teljesítette a tartozást. Az ítélőtábla kiemeli, hogy az előbbi követelés nem a jogerős ítélettel keletkezett, a polgári anyagi jogi követeléseket ugyanis nem a jogerős ítélet keletkezteti, hanem a polgári jogi követelések a polgári anyagi jog szabályai szerint válnak esedékessé. Adott esetben az I. rendű alperes jogelődjének kártérítési követelése a kár bekövetkezésével vált esedékessé és akkor keletkezett mint igény [Ptk. 360. § (1) bekezdése]. Az I. rendű felperes tehát alaptalanul érvelt azzal, hogy jogerős ítélet nélkül nem volt tartozása, amivel szemben tény, hogy a tartozása az I. rendű alperes jogelődje károsodásának bekövetkezésekor keletkezett, amit önmagában igazol a jogerős ítéletben megállapított 2008. augusztus 29-től fennálló késedelmi kamatfizetési kötelezettség is.

A visszatartás jogszerűtlenségét illetően az ítélőtábla abból indult ki, hogy a Ptk. 349. § (1) bekezdésén alapuló kárigények érvényesítésére irányadó PK 43. számú állásfoglalás szerint, ha valamely államigazgatási határozattal szemben a későbbi polgári per felperese – miként jelen esetben az I. rendű felperes – pert indított, kérve a határozat bíróság általi felülvizsgálatát és abban peresztes lett, akkor ugyanazon az alapon kártérítés iránt már nem indíthat sikeresen újabb pert és nem állíthatja megalapozottan valamely magatartás jogszerűtlenségét. Ennek azért van jelentősége mert az I. rendű felperes által indított felülvizsgálati perben a ... Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 10.Kpk.50.001/2018/2. számú végzésében általános jelleggel és részletes jogi indokolás

mellett megállapította, hogy az MVH eljárási törvény 1. §-ára és 2. § 1) pontjára figyelemmel a gabonaintervenciós tárolásból fakadó, kártérítés címén fennálló fizetési kötelezettség olyan tartozásnak minősül, melyre tekintettel helye volt a támogatás visszatartásának. A közigazgatási perben eljáró bíróság alaptalannak tartotta az I. rendű felperesnek azt az érvelését, hogy az őt kártérítés címén terhelő tartozás ne minősülne az MVH eljárási törvény 60. § (1) bekezdése szerinti tartozásnak, mert a bíróság szerint a jogszabályi rendelkezések együttes és helyes értelme alapján ez a tartozás az intézkedéssel összefügg és ekként az MVH eljárási törvény hatálya alá tartozó tartozásnak minősül. A határozat alapján az is egyértelmű, hogy az abban levezetett indokolás nem a jogerős ítélettel megítélt, illetve jogerős ítélettel elbírált követelésre, hanem minden ilyen jellegű követelésre vonatkozik, ami az említett PK 43. számú állásfoglalásra figyelemmel nem tehető a polgári perben vitássá. Ebből az következik, hogy az intervenciós gabonaraktározásból fakadó kártérítési követelésre tekintettel meghozott visszatartó határozatok jogszerűek voltak, mert ilyen követelésre a visszatartás joga az I. rendű alperes jogelődjét megillette. A visszatartás az I. rendű felperes értelmezésével ellentétben a kártérítési perben meghozott ítélet hatályon kívül helyezésével nem vesztette el a jogalapját, hiszen a hatályon kívül helyező döntés nem jogerős elutasító ítélet és nem fűződik hozzá anyagi jogerőhatás. Egyébként megalapozott kárigényként csak a Ptk. 355. § (4) bekezdésében meghatározott kárfajták érvényesíthetők az, hogy a visszatartás eredményeként a támogatás és a kártérítés teljesítése beszámítással történt, kárként nem fogható fel.

Az ítélet tábla megjegyzi, hogy az I. rendű felperes álláspontjától eltérően a visszatartott összegnek nem volt egyéb jelzálogjogi biztosítéka, mert a támogatásoktól független és azt megelőzően keletkezett szerződésen alapuló, a ... bank P. javára 300.000 euró és járulékai erejéig bejegyzett jelzálogjog miatt, az ingatlanok zálogszerződésben meghatározott 211.000.000 forintos értéke mellett az I. rendű alperes jogelődje indokoltan tekintette úgy, hogy az ingatlanok 40.000.000 forint értékig jelentenek csak tényleges biztosítékot a támogatási összegekre.

Arra helytállóan hivatkozott az I. rendű felperes fellebbezésében, hogy a visszatartás nem alapulhatott a zálogszerződésen, mert arra csak az MVH eljárási törvény 56. § (3) bekezdése és 60. § (1) bekezdése alapján kerülhetett sor és határozatot kellett hozni róla. Adott esetben azonban nem a visszatartás alapult a zálogszerződésen, hanem éppen ellenkezőleg, az az alóli kivétel, a támogatások 40.000.000 forint erejéig való vissza nem tartása, kifizetése. A zálogszerződés egyebekben a Ptk. 198. § (3) bekezdése és 281. § (2) bekezdés c) pontja megfelelő alkalmazásával jött létre, ami lehetővé teszi a visszatartást, ha a jogosultnak a kötelezettel szemben kiegyenlítettlen tartozása áll fenn és nem ad megfelelő biztosítékot. A zálogjog alapítása tehát pont a megfelelő biztosíték adása és 40.000.000 forint erejéig a támogatások kifizetése érdekében történt. A zálogszerződésből és annak előzményeiből egyebekben az I. rendű felperesnek tisztában kellett lennie azzal, hogy a vele szemben érvényesített kártérítési követelésre figyelemmel a megítélt támogatásokat visszatartják, ezt a zálogszerződés aláírásával lényegében tudomásul is vette, hiszen éppen ennek elkerülése érdekében kötötte meg a jelzálogszerződést és nyújtott további biztosítékot.

Az előbbiektől mellett az I. rendű felperesnek azt is elő kellett volna adni és szükség szerint bizonyítani, hogy valóban kényszer-értékesítésekre került sor és ebből a keresettel érvényesített összegű kára keletkezett. Ebben a körben a kereseti tényelődás és a kereseti kérelem nem volt összhangban egymással és a kereseti tényelődás is hiányos volt. Az I. rendű felperes hosszú évek alatt lezajlott, periodikus értékesítéseket állított kényszer-értékesítésnek, holott a kényszer-értékesítés fogalma azt jelenti, hogy átmeneti pénzihiány miatt vagy egyéb okból hirtelen kell megválni adott esetben a teljes állatállománytól. A I. rendű felperes által csatolt, gyakorlatilag folyamatos, alkalmanként 1-50 állat eladásáról kiállított számlák a kényszer-értékesítés tényét nem támasztották alá, az I. rendű felperes nem tett tényelődást arra, hogy a normál gazdasági működése

szerinti szaporulat értékesítéséhez képest miért minősülne kényszer-értékesítésnek periodikusan visszatérő módon esetenként 1-50 állat eladása. Ehhez képest a kényszer-értékesítés tényét kifejezetten cáfolta, hogy a visszatartás előtti eladásokról kiállított számlák adatai szerint sem az értékesítés rendszeressége, sem az értékesített állatok száma tekintetében nem mutatkozott jelentős különbség.

Ezenkívül a kereseti tényelődadás hiányos volt annyiban is, hogy az I. rendű felperes keresetlevelében a kényszer-értékesítésből eredő kárának (77.425.000 forint) felmerültét és összegét könyvszakértői véleménnyel kívánta alátámasztani, a könyvszakértő pedig teljesen más időszak más számlái alapján számította ki az I. rendű felperest ért tényleges kár összegét, mint amit később az I. rendű felperes a perben érvényesített (27/F/ 86/3. számú és 29. sorszámú beadvány). A könyvszakértői vélemény olyan számlák alapján készült, amelyek túlnyomórészt 2013. február 21-ét, azaz az 1. számú visszatartó végzés meghozatalát megelőző értékesítésekről lettek kiállítva, holott az nyilvánvaló, hogy a támogatás visszatartása, még annak jogellenessége esetén sem képes a visszatartásnál korábbi eladásból származó kárt okozni. Az I. rendű felperes azt a tényelődadást, hogy az utolsó kényszer-értékesítésre 2013. január 21-én, tehát az első visszatartás előtt került sor (10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldala) módosította abban a tekintetben, hogy mely időszak mely számlái támasztják alá a kényszer-értékesítést és későbbi eladásokra is hivatkozott, de ugyanakkor nem módosította a kereseti követelésének az egészen más számlák alapján készült könyvszakértői vélemény alapján meghatározott összegét. Az ítélet tábla megjegyzi, hogy a könyvszakértő véleménynyilvánítása az állatok forgalmi értékére vonatkozó szakvéleményként nem is elfogadható, de a későbbi eladások számlái nyilvánvalóan nem eredményezhetnek a korábbi időszak számlái alapján kimunkálttal teljesen azonos összegű kárt. Ráadásul az I. rendű felperes a kényszer-értékesítés tényét és a kárának összegét a végleges előadása szerint olyan bizonylatokkal kívánta alátámasztani, amelyek egy részét nem is az I. rendű felperes állította ki eladóként, hanem a korábbi II. rendű felperes által tulajdonolt A. Kft. és K-A. Kft. és a számlák egy része továbbra is 2013. február 21., azaz az első visszatartás előtti értékesítést igazol. Ugyanakkor nem tudható, hogy az I. rendű felperestől eltérő más gazdálkodó szervezetek által kiállított bizonylatok miként támasztanak alá az I. rendű felperes kényszer-értékesítését és az ebből származó kárát. Az előbbi ellentmondások alapján ezért nem volt alátámasztott, hogy valóban kényszer-értékesítésre került sor és abból az I. rendű felperesnek kára származott.

Az I. rendű felperes által előadott ténybeli alapon ezért az I. rendű alperes jogelődjének jogellenes magatartását megállapítani nem lehetett, mert nem volt alaptalan a pereskedés és a visszatartás sem volt jogellenes, valamint a kár bekövetkezése is igazolatlan. Mindezekhez képest minden egyéb vitás kérdést az ítélet tábla a per mikénti elbírálása szempontjából irrelevánsnak tart, és a zálogjog törlésével kapcsolatos fellebbezési érvek kapcsán csupán megjegyzi, hogy a zálogjog a Ptk. 251. § (3) bekezdése alapján a bejegyzett keretösszegtől függetlenül ahhoz a követeléshez igazodik, aminek a biztosítására szolgál. Nem a követelés bejegyzett mértéke dönti azt el, hogy a zálogjog mire áll fenn, hanem a fennálló, még fennmaradt követelés és a Ptk. 259. § (3) bekezdése alapján a zálogjog akkor szűnik meg, amikor a követelés megszűnik, azaz azt kielégítik. A hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító végzés nem minősül a követelés kielégítésének, tehát abból az okból, hogy a Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte a zálogjog megszűnését nem lehet megállapítani. Egyebekben pedig tény, hogy a 300.000 euró kölcsönből eredő tartozás biztosítására bejegyzett jelzálogjogot csak 2016. április 21-én, illetve 2017. október 26-án törölték, tehát nem világos, hogy miért pont az I. rendű felperes és az I. rendű alperesi jogelőd zálogszerződése alapján bejegyzett zálogjog és nem a bank javára bejegyzett nagy összegű zálogjog akadályozta volna az ingatlanok értékesítését. Az ítélet tábla megjegyzi továbbá, hogy az I. rendű felperes által érvényesített kár kapcsán csak az I. rendű alperes kárfelelősségét lehetett volna vizsgálni, hiszen az

I. rendű alperes a jogutódja a visszatartások kapcsán első- és másodfokon eljáró szerveknek. Ehhez képest a II. rendű alperes felfüggesztés tartama alatt tanúsított magatartása, illetve eljárási késedelme a jogszerűen gyakorolt visszatartási jog és az I. rendű felperes kártérítésben való marasztalása mellett eleve nem vezethetett az I. rendű felperes által érvényesített kár bekövetkezéséhez. Miután a kárkövetelés létrejött nem igazolt, az elévülés szabályainak alkalmazása nem lehetséges, mert a Ptk. 324. § (1) bekezdése szerint a követelések évülnek el.

A kifejtett indokok alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező I. rendű felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles az alperesek ügyvédi munkadíjából álló, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése, valamint 4/A. §-a alapján 200.000 forint + áfa összegben megállapított másodfokú perköltségének megfizetésére, amit az ítéltábla nem a pertárgyérték alapján, hanem a másodfokú eljárás idő- és munkaigényét figyelembe véve határozott meg. A feljegyzett fellebbezési illeték megtérítésére a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint szintén az I. rendű felperes köteles.

Budapest, 2019. október 3.

. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

. Matosek Edina s.k., Benedek Szabolcs s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: